

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΙ ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Α. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Επαγγελματική Συμβουλευτική και πληροφόρηση

Το (διασκευασμένο) κείμενο είναι άρθρο του Γεώργιου Καραλή που αξιοποιήθηκε σε επιμορφωτικό πρόγραμμα του ΚΕΔΙΒΙΜ του Πανεπιστημίου Μακεδονίας τον Οκτώβριο του 2021.

Η πληροφόρηση είναι σημαντικό τμήμα της Επαγγελματικής Συμβουλευτικής, διότι η εργασία αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της ενήλικης ζωής και της ενεργητικής δραστηριότητας του ατόμου. Άλλωστε, το μεγαλύτερο και πιο παραγωγικό μέρος του χρόνου ζωής του ενήλικα (25-55 ετών) αφιερώνεται στην εργασία. Κι αυτό ερμηνεύεται πλήρως έχοντας υπόψη τις δύο κινητήριες αιτίες που ωθούν το άτομο προς αυτήν την κατεύθυνση: την ανάγκη για επιβίωση και την ανάγκη για δημιουργία.

Η στενή αλληλεξάρτηση εργασίας/επαγγέλματος και προσωπικής ζωής αναδεικνύεται με τον πλέον εμφανή τρόπο, αν λάβουμε υπόψη το βαθμό που το επάγγελμα επηρεάζει και καθορίζει τον τρόπο ζωής του ατόμου, τον τόπο κατοικίας, το βιοτικό επίπεδό του, το ντύσιμο, τον ελεύθερο χρόνο και τις κοινωνικές και συντροφικές του σχέσεις και πολλά άλλα.

Ο πολυδιάστατος ρόλος της εργασίας εξηγεί το γεγονός ότι θεωρείται ακρογωνιαίος λίθος στην κοινωνικοποίηση και τη διατήρηση της ψυχικής υγείας και ισορροπίας του ατόμου. Την ίδια στιγμή, όμως, συνοδεύεται και από ποικίλα ψυχικά φαινόμενα, όπως ενδεικτικά αναφέρουμε το εργασιακό στρες, την ικανοποίηση ή τη δυσαρέσκεια από την εργασία, την επαγγελματική εξουθένωση¹, την κινητικότητα.

Από το 19^ο αιώνα κι έπειτα σημειώνονται ραγδαίες και ριζικές μεταβολές στη φύση της εργασίας και στις εργασιακές σχέσεις. Παρατηρείται, για παράδειγμα, εντυπωσιακή εξάπλωση του τομέα των υπηρεσιών, κυριαρχία της τεχνητής νοημοσύνης των ηλεκτρονικών υπολογιστών, καθώς και αυξανόμενη τάση για αυτοαπασχόληση, ημι-απασχόληση και ελεύθερες συμβάσεις εργασίας, γεγονός που γεννά την

¹ Εξουθένωση: υπερβολική κούραση.

ανάγκη για νέες εργασιακές δεξιότητες. Ταυτόχρονα, σημαντικές είναι και οι αλλαγές για τις επιχειρήσεις, λόγω της παγκοσμιοποίησης της αγοράς, του διαδικτυακού εμπορίου, την εξάπλωση της τεχνολογίας κ.ά.

Οι εξελίξεις αυτές στην αγορά εργασίας καθιστούν αναγκαία την πολύπλευρη πληροφόρηση του ατόμου, το οποίο αναζητά τις πληροφορίες αυτές μέσω της επαγγελματικής συμβουλευτικής. Ο Επαγγελματικός Σύμβουλος πρέπει να ενημερώνεται και να προτείνει στο συμβουλευόμενο πηγές πληροφόρησης για τις σπουδές και τα επαγγέλματα. Τελικά, ο ρόλος της επαγγελματικής πληροφόρησης είναι σημαντικός τόσο στους μαθητές όσο και στους ενήλικες συμβουλευόμενους, ώστε να διευκολυνθούν στη λήψη αποφάσεων για τη σταδιοδρομία τους.

A3. Σε μια εκδήλωση του σχολείου σου για τον επαγγελματικό προσανατολισμό, εκφωνείς μια ομιλία προς τους καθηγητές και τους συμμαθητές σου, στην οποία εξηγείς για ποιους λόγους θεωρείς αναγκαία τη διδασκαλία του μαθήματος του επαγγελματικού προσανατολισμού στο σχολείο. (200-250 λέξεις)

Μονάδες 25

B. Λογοτεχνικό κείμενο

ΛΙΛΙΚΑ ΝΑΚΟΥ (1899-1989)

Για μια καινούρια ζωή (απόσπασμα)

Το μυθιστόρημα της Λιλίκας Νάκου «Για μια καινούρια ζωή» εκδόθηκε το 1987 (Αθήνα, Δωρικός).

Η Βαρβάρα [καθηγήτρια] υπαγόρευε και κοίταζε έξω από το παράθυρο. [...] Άξαφνα, βλέπει ...τι βλέπει! Ω! έγκλημα φοβερό την ώρα του μαθήματος! Βλέπει [...] τον Γιάννο, τελευταίο στο θρανίο δεξιά, που αντί να γράφει [...] έφτιαχνε μια χάρτινη πεταλούδα με μεγάλη προσοχή! Ύστερα τον είδε με την ίδια προσοχή να βγάζει μια τρίχα κάτω από το πέτο του σακακιού του και να δένει στο μέσο τη ροζ χάρτινη πεταλούδα και να την στριφογυρίζει στα χέρια του σαν να 'θελε να πετάξει και να ήτανε ζωντανή!

[...] Ο Γιάννος καθισμένος στο τελευταίο θρανίο έπαιζε πάντα στα χέρια του τη χάρτινή του πεταλούδα και δεν έβλεπε πως η κυρία Βαρβάρα τον κοίταζε.[...]

-Γιάννο, παιδί μου, γιατί δεν γράφεις;

Αλλά είναι αλήθεια πως ο Γιάννος σε όλα τα μαθήματα μένει τελευταίος και τα μηδενικά είναι ο συνηθισμένος αριθμός που παίρνει στον κατάλογο. Μα φταίει αυτός; Ακόμα και στις εκθέσεις δεν γράφει ποτέ για το θέμα που του δίνουνε, μόνο γράφει ό,τι του κατέβει! [...]

-Γιάννο, του κάνει η Βαρβάρα, τούτη τη φορά θα σε πάω στο γραφείο! Έμαθα πως ο γυμνασιάρχης είναι έτοιμος να σε αποβάλει από το σχολείο, γιατί όλοι οι καθηγητές σου παραπονιούνται για σένα. Ήρθε μάλιστα η μητέρα σου στο γραφείο του γυμνασιάρχη και παρακαλούσε να μη σε αποβάλουν και έκλαιγε για σένα. Δε λυπάσαι, Γιάννο, τη μητέρα σου;

-Κυρία, απάντησε το παιδί βουρκωμένο, η μητέρα μου έτσι έχει το συνήθειο να κλαίει.

-Βλέπεις, λοιπόν, πόσο την κάνεις να υποφέρει;

-Μπα! Έτσι όλο κλαίει και ο πατέρας μου θυμώνει...

-Και τι δουλειά κάνει ο πατέρας σου, Γιάννο; [...]

-Είναι υπάλληλος στη Δημαρχία.

-Κι έχεις κι άλλα αδέρφια;

-Είμαστε επτά παιδιά! Ο μεγαλύτερος δουλεύει στο ψωμάδικο του Τσίτα. Εγώ είμαι ο πιο μικρός.

-Και συ, Γιάννο, τι δουλειά θα κάνεις σαν μεγαλώσεις; Τον ρωτά με ενδιαφέρον η Βαρβάρα.

-Δεν ξέρω. Ο πατέρας μου θέλει να μπω στο εμπόριο, έχω έναν μπάρμπα στην Καλαμάτα που είναι λαδέμπορος. Είναι και νουνός μου, και θέλει, σαν μεγαλώσω να με πάρει κοντά του.

-Ωστε, σαν να λέμε ...θα γίνεις έμπορος;

Ο Γιάννος έμεινε σκεπτικός και δεν απάντησε. Η Βαρβάρα τότε του ξανάπε σιγά: «Και το λοιπόν; Από όλα τα επαγγέλματα έμπορος προτιμάς να γίνεις; Για πες μου εμένα, σαν τι σ' αρέσει να κάνεις σαν μεγαλώσεις; Σ' αρέσει η μουσική; Σ' αρέσει να γίνεις τραγουδιστής, ή προτιμάς να γίνεις δάσκαλος, μάστορης, ξέρω γω...».

-Όχι, κυρία, τίποτα από όλα αυτά δεν μ' αρέσει να γίνω. [...] εμένα μ' αρέσει, κυρία, να φτιάχνω μόνο πεταλούδες! Χρωματιστές πεταλούδες, να τις βλέπω και να νομίζω πως πετάνε! Αυτό μου αρέσει και τίποτα άλλο, είπε ο Γιάννος σιγά, σαν ντροπιασμένος και με βουρκωμένα μάτια.

B3. Να επιλέξεις ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα. Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

1. Να ερμηνεύσεις με βάση στοιχεία που δίνει το λογοτεχνικό κείμενο τη διάθεση που δείχνει ο Γιάννος απέναντι στο μάθημα. Πιστεύεις ότι τα ενδιαφέροντά σου μπορούν να σου δώσουν ερεθίσματα για την ενασχόλησή σου με ένα επάγγελμα;

ή

2. Να φανταστείς ότι είσαι ο Γιάννος και γράφεις στο ημερολόγιό σου τις σκέψεις σου και τα συναισθήματά σου μετά τη συζήτηση που είχες με την δασκάλα σου για το επάγγελμα που θέλεις να κάνεις.

Μονάδες 25